

Svar på interpellation från Lars Vikinge

Lars Vikinge har ställt ett antal frågor med anledning av Tekniska Verkens åtgärder i Stångån för att återskapa strömmande vattenvägar, och mer specifikt rivning av dämmen vid Hovetorp.

Detta projekt är en frivillig åtgärd som genomförs för att förbättra möjligheterna till spridning och fria passager för djur och växter i Stångån. Mellan Hovetorp och Säby bro kommer det att anläggas ett inlöp vid Säby bro damm och riva ut hålldammarna vid Kvarnorp, Skälstorp och Hovetorp äldre. Detta kommer innebära återskapandet av en mycket unik, till ytan särdeles stor (6,2 km) och sällsynt strömvattenbiotop som idag inte existerar i Stångåns avrinningsområde.

Detta kommer förstås att påverka utseende och vattenflöde längs denna sträcka. Den största påverkan sker vid den uppdämda vattenspegeln som finns vid Skälstorp/gamla Hovetorp. Där kommer vattennivån sänkas med omkring 2 m. Detta innebär blottlagda stränder och ett lågt vattendjup i den kvarvarande åfåran. Till en början kommer det se trist ut, men så snart vegetationen börjat komma tillbaka på strandkanterna kommer det se bättre ut. Det kommer dock inte gå att simma där längre, då vattendjupet blir för lågt.

Vad gäller vattenspegeln vid Bjärka Säby Nya Slott ska den nivån bara sänkas några decimeter, så där kommer badsjön finnas kvar. Man skulle även kunna tröscla upp utloppet för att ytterligare säkerställa att nivån i sjön bibehålls på en hög nivå.

Att genomföra detta projekt är en högt prioriterad åtgärd enligt en oberoende utredning. Ett återställande av åfåran ger mycket stor ekologisk nytta i förhållande till investering och produktionsförlust i grön el. Det kommer att möjliggöra för flera nationellt hotade fiskarter, däribland Asp, möjlighet att åter nå forna lek- och uppväxtområden. Även Öring, Utter och flera arter av stormusslor kommer att få bättre livsbetingelser.

I Vattenmyndigheten Södra Östersjöns kunskapsöversikt för Stångåns avrinningsområde anges naturfåran som en grund till att denna del av Stångån är i den högsta skyddsvärdesklassen; nationellt särskilt värdefull för naturvård och fisk (Vattenmyndigheten Södra Östersjön, 2012). Genom detta projekt kommer en mycket unik strömvattenmiljö och värdefull del av Stångån att kunna återskapas och bevaras in i framtiden.

Mina svar till Lars Vikinge blir därför:

• Mot bakgrund av detta undrar jag hur den styrande majoriteten i Linköping ser på betydelsen av hur människors livsmiljö påverkas vid ingrepp av denna typ?

Totalt rör det som om 9 fastigheter på hela den 6 km långa sträckan, d.v.s. antal människor som påverkas direkt är tämligen få med tanke på det stora området. I ett första läge förstår jag att det kan kännas tråkigt och det blir en tillfällig förfulning av närmiljön. Strandkanterna kommer dock succesivt återkolonieras av växtlighet och om några år kommer området åter grönska, och det kommer vara en fin strömfåra med rinnande vatten. Påverkan på landskapsbild och rekreation, och därigenom boendemiljön, kommer beskrivas i den Miljökonsekvensbeskrivning som alltid görs vid sådana här åtgärder. Det är olyckligt, men oundvikligt, att enskilda påverkas när vi gör förändringar.

• I vilken grad är majoriteten beredd att uppdra åt Tekniska Verken att leta lösningar som både ger fisk och andra vattenlevande organismer goda livsmöjligheter och som samtidigt inte så dramatiskt påverkar livsmiljön för de människor som bor längs Stångån i detta område?

Det är redan gjort. Tekniska verken har redan utrett alternativa utformningar av fiskväg vid naturfåran. Det är själva återskapandet av den 6 km långa strömvattenbiotopen som ger de stora miljöfördelarna med goda förutsättningar för biologisk mångfald. Om alternativa fiskvägar i form av omlöp eller fisktrappor skulle byggas skulle denna miljövinna gå förlorad och det är tveksamt om nyttan då skulle vara så stor att projektet skulle genomföras.

• Ser den styrande majoriteten behov av ändrade eller kompletterade ägardirektiv till Tekniska Verken för att säkerställa att även påverkan på människors livsmiljö tas med i beslutsunderlagen för åtgärder som påverkar berörda människor kraftigt?

Nej. Denna fråga får hanteras från fall till fall, och hur det påverkar människors livsmiljö är något som berörs i beslutsunderlagen.

Rebecka Hovenberg (MP)
Miljöansvarigt kommunalråd